

कोरिन्थय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु निगूगु पौ

म्हसीका

पावल व कोरिन्थया मण्डलीया दथुइ खँ मिले मजूगु इलय् पावलं मण्डलीयात हाकनं थ्व पौ च्वःगु खः। अनया गुलिं गुलिं विश्वासीतय्सं पावलयात मभिकाः खँ ल्हाना जुल। तर पावलं इमिगु द्वंबिद्वं ल्वःमंकाः इपिलिसें मिलय् जुइ मास्ति वय्काच्वन।

न्हापांगु पतिइ पावलं ब्वःब्यूगुलिं कोरिन्थयापिन्सं थ्व पौयात लय्तायाः स्वीकार मया।

पौया न्हापांगु ब्वय् पावलं मण्डलीलिसे थःगु स्वापु दुगु खँ न्ह्यथनाः थःम्हं न्हापांगु पतिइ छाय् तमं ब्वःबिया हयागु धयागु खँ ध्वाथुइकातःगु दु। अले इमिसं गल्ती स्वीकार यानाः पश्चाताप याःगुलिं पावल लय्ताया च्वंगु खँ नं प्वंकातःगु दु।

अले यरूशलेमया चीमिपिं विश्वासीतय्त नुगः चक्कंकाः ग्वाहालि यायेत नं इनाप यानातःगु दु। (८-९)

पावल गज्याःम्ह मनू खः धइगु खँ थ्व हे पौ पाखें भीसं सीके फइ। दकलय् लिपायागु अध्यायलय् (१०-१३) पावलं कोरिन्थय् थःपिन्त धात्थेयापिं प्रेरितत, अले पावल फताहा प्रेरित खः धकाः धयाजूपिनिगु खँ न्ह्यथनाः थः सत्यम्ह प्रेरित खः धयागु दसु बियातःगु दु।

कोरिन्थय् च्वंपिन्त न्हापांगु पौ च्वःगु दच्छि ति लिपा पावलं माकेडोनियां ईस्वी सम्बत ५५-५७ पाखे थ्व निगूगु पौ च्वल।

धलः पौ

न्ह्यखँ	१:१-११
पावल व कोरिन्थय् च्वंगु मण्डली	१:१२-७:१६
यहूदियाय् च्वंपिं विश्वासीतय्त ग्वाहालि याःगु	८:१-९:१५
पावलं थः सत्यम्ह प्रेरित खः धकाः दसु ब्यूगु ..	१०:१-१३:१०
क्वचाय्कूगु	१३:११-१५

२ कोरिन्थी

पावलपाखें ज्वजलपा

१ परमेश्वरं हे ख्रीष्ट येशूयाम्ह प्रेरित याना तःम्ह पावलपाखें व भी किजा तिमोथीपाखें कोरिन्थय् च्वंगु परमेश्वरया मण्डलीयात^१ व अखैयाय् फुक्कभनं च्वंपिं वय्कःया सकल मनूतय्त ज्वजलपा।*

२ छिमित भी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया माया व शान्ति दयेमा।

परमेश्वरयात पावलं सुभाय् ब्यूगु

३ भी प्रभु येशू ख्रीष्टया परमेश्वर व बाःयात भीसं सुभाय् बी हे माः। वय्कः दया माया दुम्ह व फुक्क कथंया सान्त्वना बियादीम्ह परमेश्वर खः। ४ जिमित दुःखकष्ट जुइबलय् वय्कलं हे सान्त्वना बियादी। शुक्रथं परमेश्वरं हे थथे जिमित सान्त्वना बियादीगुलिं जिमिसं नं दुःखकष्ट सियाच्वंगुलिं जिमित सान्त्वना बी फु। ५ ख्रीष्टं यक्व दुःखकष्ट सियादी थें तुं जिमिसं

नं दुःखकष्ट सियाच्वनागुलिं थ्व हे ख्रीष्टपाखें जिमित नं सान्त्वना दइतिनि। ६ जिमिसं दुःखकष्ट सियाच्वनागुलिं छिमित सान्त्वना व मुक्ति दइ। परमेश्वरं जिमित सान्त्वना बियादिल धाःसा छिमित नं सान्त्वना दइ। अथे हे दुःखकष्ट जुइबलय् जिमित थें छिमित नं सह याये फइगु शक्ति दइ। ७ थथे जिमिसं छिमिके थ्व हे आशा यानाच्वनागु दु। गथे जिमिसं दुःखकष्ट सियाच्वना अथे हे छिमिसं नं दुःखकष्ट सिया च्वंगुलिं जिमित सान्त्वना दुगु थें छिमित नं सान्त्वना दइ।

८ यःपिं दाजुकिजापिं, एशियाय् जिमित दुःखकष्ट जूगु खें छिमिसं नं सीमा धयागु जिमिगु इच्छा दु। अबलय् जिमित जू वःगु दुःखकष्ट तसकं हे तःधंगुलिं जिमिसं सह याये तक नं मफुत। म्वाइ थें हे मच्वने धुंकूगु।* ९ जिमिसं ला “सि हे सित” धाये धुनागु। थःके भरोसा मतसे सीपिन्त म्वाकादीम्ह परमेश्वरयाके भरोसा तयेमा धकाः क्यनेत थथे जूगु खः।

१० अथे सी हे धुंकूपिं जिमित परमेश्वरं बचय् यानादिल, थथे हे लिपा तक नं बचय् यानातयादी। वय्कलं हानं हानं जिमित बचय् यानातयादी धका: वय्क:याके जिमिसं आशा तयाचवना। ११ छिमिसं नं जिमिगु ग्वाहालिया नितिं थथे हे प्रार्थना याना: परमेश्वरं जिमित आशिष बियादीगुलिं यक्वसिनं वय्क:यात सुभाय् बियाचवंगु दु।

पावलं यात्राया ग्वसा: हीकूगु

१२ जिमिसं मछा: मजुसे धाये फु — थ्व संसारय् जक मखु छिमिगु न्ह्य:ने नं जिमिसं मभिंगु मतिइ मतसे ज्याखँ यानाजुया। जिमिसं थथे थ:गु हे ज्ञानं मखु, बरु परमेश्वरं बियादीगु दया मायां दया याये फुगु ख:। १३ छिमिसं ब्वना: थुइके फइगु खँ जक जिमिसं च्वयाहयागु ख:। छिमिसं फुक्कं थुइके फइ धका: जिं आशा यानाचवनागु दु। १४ थौकन्हय् छिमिसं जिमिगु खँ भचासां थुइ धुंकल। प्रभु येशू हानं भयादीबलय् छिपिं खना: गथे जिमिसं छचं धस्वाके फइ अथे हे छिमिसं जिपिं खना: छचं धस्वाके फइ।

१५ थ्व हे खं याना: जि नं छिमिथाय् वयेत कुत: यानाचवनागु ख:। थुकिं याना: छिमित निदुगं आशिष दइ।

१६ जि माकेडोनियाय् वनेबलय् छिमिथाय् छक: दुस्वया: जक वनेगु मतिइ तयागु ख:। अले माकेडोनियां लिहां वयेबलय् नं छक: छिमित नापला: वयेगु मतिइ दु। अय्जुइबलय् जिं यहूदियाय् वनेत छिमिगु पाखें छुं भचा ग्वाहालि नं काये फइ।*

१७ थथे मन हीकल धका: जि छु मभिंम्ह, भरोसा म्दुम्ह मनू जुल ला? गुबलें “ज्यू,” गुबलें “मज्यू” धका: जि थ:त जक भिकेत स्वइम्ह मनू ख: ला? १८ गथे परमेश्वर विश्वास याये बह:म्ह ख:, अथे हे जिमिसं नं म्हुतुं छता ज्यां छता याना मजुया। १९ सिलास, तिमोथी व जिं छिमित परमेश्वरया काय् ख्रीष्ट येशूयागु खँ न्यंकागु दु। वय्क:याके गुबलें “ख:” गुबलें “मखु” म्दु। तर वय्क:याके न्ह्याबलें “ख: हे ख:” जक दु।* २० परमेश्वरं बियादीगु बचं फुक्क येशूपाखें पूवनी। अय्जुगुलिं हे परमेश्वरयात सुभाय् बीबलय् येशूयागु नामं भीसं “आमेन” धका: धायेगु ख:।

२१ ख्रीष्टयात क्वात्तुक विश्वास याना- च्वने फय्क छिमित नं जिमित नं शक्ति बियादीम्ह परमेश्वर हे ख:। परमेश्वरं भीत ल्ययादीगु ख:। २२ भीपिं

वयूकःया मनूत खः धकाः म्हसीकेत
वयूकलं चिं थें भीगु नुगलय् पवित्र
आत्मा बैनाकथं बियातयादीगु दु।

२३जिगु नुगलय् च्वंगु फुक्क खँ
स्यूम्ह परमेश्वरयात साक्षी तयाः जिं
धयाच्चवना। छिमित ब्वः बियाः छि-
मिगु नुगः ख्वयूके मास्ति मवःगुलिं
जि आम्कन कोरिन्थय् मवयागु खः।
२४छिमिगु विश्वासयात जिमिसं थःगु
ल्हातय् कायेत स्वयागु मखु। छिमिसं
क्वात्तुक विश्वास यानाच्च्वंगु दु। छि-
मित लय् तायूकेत हे जिपिं छिपिं नाप
ज्या यानाच्चवनागु खः।

२ १छिमित मछिनी धकाः हे
जिं थथे मवयेगु क्वःछिनागु
खः। २छिमित जिं नुगलय् स्याकल
धाःसा जितः सुनां लय्तायूकी?
जितः लय्तायूकिपिं छिपिं हे मखु
ला? ३अय्जूगुलिं हे खः जिं व पौ
च्वयाः छ्वयाहयागु। जितः लय्तायू-
किपिलिसे हे नुगलय् स्याके म्वाःलेमा
धकाः जिं मवयेगु क्वःछिनागु खः,
छाय्धाःसा जि लय्ताःसा हे जक
छिपिं लय्ताइ धकाः जिं स्यू।
४तसकं हे नुगः मछिकाः दुःख तायाः
मिखाय् दंक ख्वबि तयाः छिमित
पौ च्वयाहयागु खः। छिमित नुगलय्
स्याकेत अथे च्वयाहयागु मखु, बरु
जिं छिमित गुलि माया यानाच्चवनागु दु
धकाः सीकेत जक खः।

दोषीयात क्षमा

५सुनानं सुयातं नुगलय् स्याकूसा,
जितः जक मखु बरु छिपिं फुक्कसितं
नुगलय् स्याकूगु थें खः। जि छिमित
यक्व बोभ कुबीके मास्ति मवः।
६थुकथं व मनूयात छिपिं मध्ये
यक्वसिनं सजाँय बी धुकूगुलिं आः
वयात सजाँय बी गात। ७न्हागु हे
जूसां आः छिमिसं वयात क्षमा यानाः
साहस ब्यु। थथे मयाःसा वं भन
तसकं नुगलय् स्याकी। ८थथे छिमिसं
वयात माया यानाच्चवनागु दु धकाः
कयँ धयागु जिगु बिन्ति दु।

९जिं धयागु खँ छिमिसं मानय् याः
ला कि मयाः धकाः स्वयेत जिं थथे
च्वयागु खः। १०थुकथं छिमिसं सुयात
क्षमा याइ वयात जिं नं क्षमा बी।
छाय्धाःसा जिं सुयातं छुं खँय् क्षमा
याये माःसा छिमिगु हे नितिं ख्रीष्टया
न्हाःने यानाबी। ११भीसं थथे क्षमा
याःसा शैतानं भीत स्यंके फइ
मखु। शैतानं भीत न्हाथे यानाः सां
क्वथलेत स्वयाच्च्वंगु खँ भीसं स्यू।

त्रोआसय् पावलं धन्दा काःगु

१२ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकेत जि
त्रोआसय् वयाबलय् अन ज्या यायेत
प्रभुं जितः लुखा चायूकादिल।
१३अयुनं किजा तीतसयात लुइके

मफुगुलिं जितः तसकं सुख मन्त।
अय्जूगुलिं जि अनं बिदा कयाः
माकेडोनिया वना।*

ख्रीष्टलिसे भीपिं नं त्याइ।

१४ परमेश्वरयात सुभाय् दु, छाया-
धाःसा ख्रीष्टलिसे तुं जिपिं नं न्ह्याबलें
त्याना चवनेत वय्कलं जिमित दया
माया यानादीगु दु। अले जिमिगुपाखें
भिंगु खँ नस्वाः थें न्यंकभनं न्यंकादीगु
दु। १५ जिं न्यंकागु ख्रीष्टयागु भिंगु खँ
परमेश्वरयात तःधंकेगु नस्वाः थें खः।
थ्व मुक्ति काःपिं व नाश जुइपिनि
दथुइ नं जिपिं परमेश्वरया नितिं ख्रीष्टया
नस्वाः खः। १६ नाश जुइपिनिगु नितिं
थ्व नवःगु नरक थें खः, मुक्ति काइ-
पिनिगु नितिं थ्व नस्वाःगु जीवन थें
खः। थथे याये फुम्ह सु दु?

१७ व्यापार याये थें जिमिसं परमेश्वर-
यागु भिंगु खँ न्यंकाचवनागु मखु।
जिमित परमेश्वरं हे छ्वया हयादीगुलिं
ख्रीष्टया च्यःतय्सं थें जिमिसं खःगु खँ
जक नवानाजुयागु दु।

व्यवस्था व आत्मा

३ १ जिमिसं थःपिन्त तःधंकागु
मखु। मेपिं मनूत थें जिमित
छिमिगु पाखें सिफारिस पौ कायेगु

वा छिमित सिफारिस पौ बी माःगु
मदु। २ छिपिं हे जिमिगु नुगलय्
चवयातःगु सकसिनं ब्वने व थुइके
फइगु पौ खः। ३ छिपिं ख्रीष्टं
चवयाहःगु पौ खः। अले जिमिगु
पाखें छ्वयागु खः। थ्व मसिं
चवयातःगु पौ मखु, अले ल्वहंयागु
ग्वरलय् चवयातःगु पौ नं मखु। थ्व
पौ ला मनूतय्गु नुगलय् म्वाःमह
परमेश्वरयागु आत्मां चवयातःगु पौ
खः।*

४ ख्रीष्टपाखें परमेश्वरयाके जिमिसं
थज्याःगु हे भरोसा तयाचवना। ५ थ्व
ज्या जिमिगु हे शक्तिं याये फु धकाः
धायेगु जिमिगु शक्ति मदु। थ्व ज्या
जिमित याये फय्कादीमह परमेश्वर हे
खः। ६ उकिं जिमित न्हूगु बाचा न्यंके
फय्कादीमह परमेश्वर हे खः। थ्व न्हूगु
बाचा चवयातःगु नियम मखु, बरु थ्व
आत्मां बियादीगु खः। चवयातःगु
नियमं मनूतय्त स्याइ, तर आत्मां
जीवन बी।*

७ ल्वहंयागु ग्वरलय् व्यवस्था चवयाः
ब्यूबलय् परमेश्वरयागु जलं मोशा-
यागु ख्वाः भल्ल थिनावल। अले
इसाएलीतय्सं वयागु ख्वाः तकं
चूलाक स्वये मफुत। व हे जः खिउँया
वनाचवंगु दु। मनूतय्त स्याकीगु

व्यवस्था ब्यूबल्य ला अथे भः भः धाः धाःसा* ९मनूतय्गु पाप क्षमा यानाबी फुम्ह आत्मा बियादीबल्य भन गुलि जक भः भः धाइगु जुइ? ९मनूतय्गु पाप क्षमा यानाबी मफुगु व्यवस्था ब्यूबल्य ला अथे भः भः धाः धासेलि भीत परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी यानादीम्ह आत्मा बियादीबल्य भन गुलि जक भः भः धाइगु जुइ। १०न्हापायागु स्वयाः आःयागु तसकं भः भः धाःगुलिं न्हापायागु अथें तना वन। ११छुं ई तक जक दयाचवनिगु ला उलि भः भः धाः धाल धाःसा सदां दयाचवनिगु गुलि जक भः भः धाइगु जुइ?

१२थ्व खँय् आशा यानाः हे जिमिसं मग्ग्यासे थथे नवाये फुगु खः। १३थःगु रूवाः हानं खिउँया वंगुलिं इस्राएलीतय्सं मखनेमा धकाः मोशां थःगु रूवाः त्वपुल। जिपिं मोशा थें ला मखु।* १४अबल्य इस्राएली-तय्गु नुगः छाः। थौं तक नं इमिसं व्यवस्था ब्वनिबल्य थुइके मफुनि, इमिगु नुगःयात जालिं भुनातः नि। अले इमिसं छुं हे थुइके फइ मखु। ख्रीष्टयात विश्वास याये धुंकाः थ्व जालि चिलावनी। १५थौं तक नं इमिसं मोशाया व्यवस्था ब्वनिबल्य

इमिगु नुगःयात थ्व जालिं भुनातः नि।

१६तर गुबल्य मनू प्रभुयाथाय् लिहां वइ उबल्य वयागु नुगलं जालि उला वनी।* १७प्रभु आत्मा खः। गन प्रभुयागु आत्मा दइ अन वय्कलं स्वतन्त्रता बियादी। १८थुकथं भीगु रूवाः उलातःगुलिं प्रभुयागु जलं भल भल थिनाच्वंगु दु। प्रभुयागु जलं भीपिं नं न्हियान्हिथं प्रभु थें जुइत छगू जलं मेगु जलय् हिला वनाचवनागु दु।

चायागु थलय् आत्मायागु धन

१थथे परमेश्वरं जिमित दया माया यानाः थ्व ज्या बियातःगु खः। उकिं जिमिसं आशा त्वःते मखु। २जिमिसं मछालापुसे च्वंगु ज्या मयाना। जिमिसं सुयातं भंगःलानाः मनया। परमेश्वरयागु वचनयात जिमिसं बांमलाका मजुया। जिपिं सत्यया जलय् परमेश्वरया न्ह्यःने म्वानाचवना। अले सकसिनं खंक मनूतय्गु मिखा न्ह्यःने थःपिन्त न्ह्यब्वयाचवना।

३जिमिसं न्यंकाजुयागु भिंगु खँ नाश जुइपिनिगु लागि जक त्वपुयातःगु दु। ४थ्व संसारयात राज्य यानाच्वंम्ह शैतानं विश्वास मयाःपिनिगु मनयात छुं हे थुइके मफय्क कां यानातःगु

दु। अथेजूगुलिं इमिसं भिंगु खँ थुइके फइ मखु। अले ख्रीष्टया महिमा गुलि तःधं व वय्कः हे भःभः धाःमह परमेश्वरयागु रूप खः धकाः इमिसं सी मखु।

५थथे जिमिसं “जिपिं तःधं” धकाः न्यंकागु मखु, बरु येशू ख्रीष्ट “प्रभु खः” धकाः न्यंकागु खः। अय्जूगुलिं येशूयागु निंतिं जिपिं छिमि दासत थें जुयाचवनागु दु। ६“खिउँथासं जः थिनावइ” धकाः धयादीमह परमेश्वरं हे जिमिगु मनय् नं जः खय्कादिल। उकिं येशू ख्रीष्टया न्ह्यःने भीत परमेश्वरया महिमा व ज्ञान गुलि तःधं धकाः ध्वाथुइक क्यनेत थथे यानादीगु खः।*

७चायागु थलय् तःजिगु धन तःथें परमेश्वरं जिमिगु मनय् भल्ल मत थीकादिल। थुकिं हे जिमिगु शक्ति मखु, बरु वय्कःयागु शक्ति खः धकाः सी दइ।

८जिमित प्यखें दुःखकष्ट वयाचवंगु दु। अय् नं जिमिसं आशा मत्वःता। आछु आछु कंसां जिमिसं आशा मत्वःता। ९जिमि शत्रु यक्व दुसां पासा मदय्काः गुब्बसं चवने म्वाः। जिमित बाम्हसिक्क दाल नं जिपिं मसी। १०येशू ख्रीष्ट जिमिगु जीवनय् प्रकट

जुइमा धकाः वय्कः थें सीमातले नं जिमिसं न्हियान्हिथं दुःखकष्ट फयाचवना।

११जिमिगु थ्व सीमाःगु म्हय् येशू ख्रीष्ट प्रकट जुइमा धकाः हे जिपिं थथे वय्कःया निंतिं न्हियान्हिथं म्वायेगु आशा त्वःताः जुयाचवना। १२थुकथं जिमित कालं त्वपुयातःगु दु। छिमिसं धाःसा जीवन कयाचवंगु दु।

१३“जिं विश्वास यानागुलिं नवाना नं चवना” धकाः धर्मशास्त्रय् चवया तःथें जिमिसं नं विश्वास यानागुलिं नवाना नं चवनागु खः।* १४सीमह प्रभु येशूयात म्वाकादीमह परमेश्वरं हे येशू नापं जिमित नं म्वाकादी। अले जिमित नं छिमित नं परमेश्वरं थः नाप तयादी। १५थ्व फुक्कं छिमित भिं यायेत खः। गुलि अप्वः मनूतय्सं परमेश्वरयात विश्वास याइ, उलि हे अप्वः मनूतय्सं परमेश्वरयात तःधंकेत सुभाय् बी व प्रार्थना याइ।

विश्वासं म्वायेगु

१६उकिं हे ला खःनि, जिमिसं आशा मत्वःतागु। जिमिगु म्ह भन भन स्यनावनाचवंगु दु। अय् नं जिमिगु आत्मा धाःसा न्हियान्हिथं बल्लाना वयाचवंगु दु। १७छुं ई तक जक

जिमिसं थन भचा जक दुःखकष्ट
स्यूसां परमेश्वरं स्वर्गय् जिमित सदां
दया च्वनिगु आनन्द बियादी।
१८ अय्जूगुलिं मिखां खंगुलिइ जिमिसं
मन तयाच्वनागु मखु, बरु मिखां
मखंगुलिइ मन तयाच्वनागु खः।
छाय्धाःसा मिखां खने दुगु छुं ईया
लागिं खः, मिखां खने मदुगु धाःसा
सदां दयाच्वनी।

स्वर्गया भीगु न्हूगु म्ह

५ १ भीगु थ्व म्ह भीपिं च्वनेगु
संसारयागु छें थें खः। गुबलय्
भीपिं सी अबलय् परमेश्वरं भीत
मेगु न्हूगु म्ह बियादी। न्हूगु म्ह मनू-
तय्सं दय्कातःगु छें थें मखु। सदां
दयाच्वनिगु स्वर्गयागु छें थें खः।
२ थ्व संसारय् म्वाना च्वंतले भीत
तसकं दुःखकष्ट जुइ। भीपिं ला
स्वर्गय् च्वंगु म्हयात वसः थें फीत
आय्बुयाच्वना। ३ स्वर्गय् भीत न्हूगु
म्ह बियादी, उकिं भी म्ह मदय्क
च्वने माली मखु। ४ थ्व संसारय् भीपिं
म्वाना च्वंतले भीत तसकं दुःखकष्ट
जुया च्वनिगुलिं भीगु मन ख्वः। अथे
धकाः भीपिं सीत आय्बुयाच्वनागु
मखु, बरु स्वर्गय् च्वंगु न्हूगु म्ह
फीत आय्बुयाच्वनागु खः। ५ भीत

थज्याःगु न्हूगु म्ह बियादीम्ह परमेश्वर
हे खः। वय्कलं थथे यानादी तिनि
धकाः सीकेत भीत पवित्र आत्मा
बैनाकथं बियादीगु खः।

६ उकिं जिमित पक्का विश्वास
दु। थ्व म्ह म्वाना च्वंतले प्रभुपाखें
तापाना च्वनी धकाः जिमिसं स्यू।
७ अय्जूगुलिं हे जिपिं विश्वासं म्वाना-
च्वनागु खः, मिखां खंगुलिइ मखु।
८ जिमित पक्का विश्वास दु, अले थ्व
म्हयात त्वःताः प्रभुलिसे च्वंवेनेत
जिपिं न्ह्याबलें न्ह्यचिलाच्वनागु दु।
९ थन च्वंसां स्वर्गय् च्वंसां प्रभुयात
यःथें जक यानाच्वनेगु जिमिगु छगू
हे जक आजु खः। १० न्याय यानादी
खुन्हु भीपिं सकलें ख्रीष्टया न्ह्यःने
दंवेने मानि। अबलय् थन संसारय्
च्वनाः भिंगु यानावंपिन्त भिंक हे,
अले मभिंगु यानावंपिन्त मभिंक हे
न्याय यानादी।*

ख्रीष्टपाखें परमेश्वर नापं मिलय् जुयेगु

११ अय्जूगुलिं प्रभुया भय कायेगु छु
खः व जिमिसं बांलाक थूगुलिं मेपिं
मनूतय्त नं प्रभुयात मानय् याकेत
कुतः यानाच्वनागु खः। परमेश्वरं
जिमित बांलाक म्हस्यू, छिमिसं नं

जितः बांलाक म्हसी धयागु आशा यानागु दु। १२ हानं जिपिं भिंपिं मनूत खः धकाः धायेत छिमित थथे च्वया-च्वनागु मखु। बरु जिमिगु पँ लिनाः छिपिं तःधं जुइ फयेमा धकाः थथे च्वयाच्वनागु खः। थथे मनूतय्गु नुगः मस्वसे, ख्वाःपाः जक स्वयाः खँ ल्हाइपिं मनूतय्त छिमिसं कुगाकक लिसः बी फयेमा। १३ थथे धाल धकाः जिपिं होश मदुपिं खः धयागु जूसा परमेश्वरयागु नितिं खः। अले जिपिं होशय् दुपिं खः धयागु जूसा छिमिगु नितिं खः। १४ ख्रीष्टं जिमित माया यानादीगुलिं थुकथं जिमिसं ज्या यानाच्वने माःगु खः। फुकक मनूतय्गु नितिं ख्रीष्ट सिनादीगु खः, उकिं सिनादीम्ह ख्रीष्ट नाप फुकक मनूत सित। १५ फुकक मनूतय्गु नितिं ख्रीष्ट सिनादिल। उकिं म्वाना च्वंपिं आः थःगु नितिं मखु, बरु इमिगु नितिं सिनाः म्वानादीम्ह ख्रीष्टयागु नितिं म्वानाच्वने माः।

१६ अय्जुगुलिं आवंलि जिमिसं सु-यातं ख्वाः स्वयाः लने मखुत। खः ला, छकः ख्रीष्टयात हे जिमिसं अथे ख्वाः स्वयाः लनेधुन। आः वय्कःयात जिमिसं अथे लनेगु त्वःतेधुन। १७ अथे जुयाः सुं मनू ख्रीष्टनाप दु धाःसा व न्हूम्ह मनू जुइ। पुलांगु मदया वन, फुकक न्हूगु जुल।

१८ थथे यानादीम्ह परमेश्वर हे खः। ख्रीष्टपाखें वय्कलं भीत थः नाप मिलय् यानाः मेपिन्त नं वय्कः नाप मिलय् याकेगु ज्या जिमिगु ल्हातय् बियादीगु दु। १९ ख्रीष्टपाखें फुकक मनूतय्त परमेश्वरं थः नाप मिलय् यानाच्वंगु दु धकाः जिमिसं न्यंका-च्वनागु दु। मनूतय्सं याःगु पापया ल्याः तयामदिसे वय्कलं सकसितं थःलिसे मिलय् यानादीगु खँ मेमेपिन्त नं न्यंकेत जिमित धयादीगु दु।

२० अय्जुगुलिं जिपिं ख्रीष्टं छ्वया हयादीपिं मनूत खः। जिमिगु पाखें परमेश्वर छिपिं नाप नवानाच्वनादीगु दु। ख्रीष्टयागु नितिं जिमिसं थथे नवानाच्वनागु खः। छिपिं फुककसिनं पापी ज्याखँ यायेगु त्वःताः परमेश्वर नाप मिलय् जुइत वय्कःयाथाय् लिहां वा धकाः जिमिसं दुनुगलंसिं छिमित बिन्ति यानाच्वनागु दु। २१ ख्रीष्टयाके पाप धयागु हे मदु। अय्न् परमेश्वरं भीगु पाप ख्रीष्टयात कुबिकादिल। ख्रीष्टं थथे यानादीगुलिं हे भीपिं परमेश्वर नाप मिलय् जुइ फइ, अले परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइ।

६ १ परमेश्वर नाप जिमिसं थथे ज्या यानाच्वनागुलिं वय्कःयागु दया माया छिमिसं सितिं छ्वयेगु स्वये मते धकाः जिमिसं इनाप यानाच्वनागु खः। २ परमेश्वरं थथे धयादीगु दु —

“पाय्छिगु इलय्
जिं छिमिगु खँ न्यनागु दु।
अले उद्धारया दिनय्
जिं छिमित ग्वाहालि यानागु दु।”

स्व, पाय्छिगु ई थ्व हे खः, उद्धारया
दिं नं आः हे खः!*

पावलया दुःखकष्ट

३जिमिसं सुयातं पंगः जुइकथं ज्याखँ
मयाना। मखुसा जिमिगु ज्याखँयात
क्वह्यंकाः खँ ल्हाइ। ४न्द्वागु हे याःसां
जिपिं परमेश्वरयागु ज्या याइपिं मनूत
खः धकाः क्यना। सह यानाः सह याये
मफयेगु दुःखकष्ट जुलं नं, नये मखनं
नं, अले तसकं थाकु लँ नं जिमिसं सह
यानाचवना। ५दालं नं, भयालखानाय्
कुनं नं, मनूतय्सं हय्क्कावःसां,
सिक्क ज्या याये माःसां, नये मखंसां,
द्यने मखंसां।* ६जिमिसं यानागु भिंगु
ज्यां व बुद्धिं यानाः सह याये फुगुलिं,
दया माया यानाजुयागुलिं, पवित्र
आत्मा दुगुलिं, धात्थेंगु माया यानाः
जिपिं परमेश्वरयागु ज्या याइपिं मनूत
खः धकाः क्यना। ७जिमिसं विश्वास
यानाः सत्य खँ न्यंकाजुया, परमेश्वरया
शक्तिं यानाः जिमिसं थथे याये फुगु
खः। परमेश्वरयागु न्द्वाःने धर्मी ठहरय्

जुइगु हे जिमिगु छगू जक ल्वायेगु
नं पनेगु नं हतियार खः। ८जिमित
तःधंकूसां, क्वह्यंकासां, भिंकूसां,
मभिंकूसां जिमिसं परमेश्वरयागु सेवा
याना। सत्य खँ ल्हाना जूसां जिपिं
फताहा थें जुइमाल। ९जिपिं म्हमस्यूपिं
जूसां जिमित सकसिनं म्हस्यू। सीथें
चवंसां जिपिं आःतक म्वानाचवना।
जिमित बाम्हसिक्क दयाहल।
१०नुगः ख्वःपिं थें जूसां न्द्वाबलें
लयतायाचवना। जिपिं गरिब जूसां
मेपिन्त तःमि यानाबिया। जिमिके छुं
हे मदु थें चवंसां जिमिके सकतां दु।

११कोरिन्थय् च्वंपिं यःपिं दाजु-
किजापिं, धाये माःगु खँ फुककं
सुमचुकुसे छिमित धयाबियागु हे दु।
जिमिगु नुगः चक्कं। १२छिमित मधासे
छुं नं खँ जिमिसं सुचुका तयागु मदु।
बरु छिमिसं थःपिनिगु नुगः कय्कुंका
तःगु दु। १३छिपिं जिम्ह मस्त थें
जूगुलिं थथे धयाचवनागु खः। छिमित
जिमिसं माया यानाचवना थें छिमिसं
नं जिमित माया यानाचवँ। छिमिसं नं
थःगु नुगः चक्कंकि।

विश्वासी मखुपिं नाप बुला जुइ मते

१४विश्वासी मखुपिं मनूत नाप बुला
जुयाः इमिसं थें ज्या सनाजुइ मते।

इमिसं यानाजू थें भीसं यानाजुइ मज्यू।
 भिंगु व मभिंगु मिलय् जुइ फइ ला?
 अले जः व खिउँ मिलय् जुइ फइ ला?
 १५ अथे हे ख्रीष्ट व शैतान नं मिलय्
 जुइ फइ ला? अले ख्रीष्टयात विश्वास
 याइपिं मनूत व विश्वास मयाइपिं मनूत
 मिलय् जुइ फइ ला? १६ परमेश्वरयागु
 देगःलिसे मूर्तियागु छु स्वापु? भीपिं
 हे म्वाःमह परमेश्वर च्वनिगु देगः खः।
 थथे ला परमेश्वरं हे धयादीगु दु —

“जि इपिं नापं च्वने,
 अले इपिं नापं जुइ।
 जि इमि परमेश्वर जुइ
 अले इपिं जिमि मनूत जुइ।”*

१७ अले हानं प्रभुं थथे धयादीगु दु —

“छिपिं इमिगु पुचलं पिहां वा,
 अले छखे च्वँ।
 अशुद्ध खँ थी मते।
 अले जिं छिमित थः मनू याये।*
 १८ जि छिमि बाः जुइ।
 अले छिपिं जिम्ह काय्मह्याय्पिं
 जुइ धकाः
 दकलय् तः धंम्ह परमप्रभुं
 धयादीगु खः।”*

७ १यःपिं दाजुकिजापिं, भीत
 थ्व बचं बियादीगुलिं म्ह व
 आत्मायात अशुद्ध याइगु फुक्क खँ
 पाखें भीसं थःत पवित्र याये नु। अले
 परमेश्वरया भय कयाः भीसं पवित्र
 जुयाच्वनेगु कुतः याये नु।

पावल लय्ताःगु

२जिमित छिमिगु नुगलय् तयाति।
 जिमिसं सुयातं अन्याय यानागु मद्दु,
 सुयातं स्यंकागु मद्दु, अले सुयाकें
 थगय् यानाकयागु मद्दु। ३छिमित दोष
 बीत जिं थथे धयाच्वनागु मखु। छिपिं
 ला जिमित तसकं यः। सीसां म्वाःसां
 भीपिं नापं हे जुइ। ४छिमित जिं यक्व
 हे पत्याः यानाच्वनागु दु। छिमिगु
 पाखें जिं फुइँ याये थाय् दु। छिमिगु
 पाखें सान्त्वना दयाः न्ह्यागु दुःखकष्ट
 जूसां जितः लय्ता वः।

५माकेडोनियाय् वयाः नं जिमित
 सुख दुगु मखु। अन न्ह्याथासं नं
 दुःखकष्ट जक जूवल। पिने ल्वापु,
 दुने भय हे भय दु।* ६अयूनं नुगः
 रूवःपिन्त सान्त्वना बियादीम्ह
 परमेश्वरं तीतसयात छ्वयाहयाः
 जिमित लय्ताय्कादिल। ७तीतस
 वयाः जक जिपिं लय्तायागु मखु,

६:१६ लेवी २६:१२; इज ३७:२७; १ कोर ३:१६; ६:१६ ६:१७ यशै ५२:११

६:१८ २ शमू ७:१४; १ इति १७:१३; यशै ४३:६; यर ३१:६ ७:५ २ कोर २:१३

छिमिसं वयात सान्त्वना बीगु खँ न्यना: नं जिपिं लय्तायागु खः। जितः स्वयेत छिपिं तसकं हे आय्बुयाचवंगु, व थथे जूगु खँय् छिमिसं दुखं मन ताय्कूगु, अले जिगु पँ लिना: नवाना जूगु खँ न्यने दया: जि भन तसकं लय्तायागु दु।

८जिगु पौ ब्वना: छिमिसं नुगलय् ला स्याकल हे जुइ, थ्व खँय् जि न्हापा पस्ताय् चायागु जूसां आ: जि पस्ताय् चाये मखुत। छाया:सा जिं स्यू, जिगु पतिं छिमित पलख जूसां नुगलय् स्याकूगु दु। ९जिगु पतिं छिमित नुगलय् स्याके फत धका: जि लय्तायागु मखु, बरु छिपिं थज्या:गु ज्याखं लिचिला: परमेश्वरयाथाय् व:गुलिं लय्तायागु खः। छिमित नुगलय् स्याकेगु ज्या यानादीम्ह ला परमेश्वर हे जुयादीगुलिं जिमिसं याना: छिमित भिं हे जुल। १०छिमित नुगलय् स्याकेगु ज्या परमेश्वरं हे यानादीगुलिं व छिमिसं पश्चाताप या:गुलिं छिमित मुक्ति दत, उकिं छिमिसं दु:ख ताये मा:गु मदु। अयनं थ्व संसारं ब्यूगु पश्चातापं मनूतय्त स्याइ।

११छिमिसं दु:ख ताय्कूगुलिं परमेश्वरं छु यानादिल लुमकिं। थुकिं याना: छिमित भिपिं यानाबिल, द्वंबिद्वं मदु धका: क्यनेत छिमित हथाय् चाय्कल। जिगु तमं छिमित ग्याकल,

जितः स्वयेत छिमित आय्बुइकल। अले दोषीम्हय्सित सजाँय बी मा: धका: मतिइ तय्कल। थुकिं हे छिमिके दोष मदु धयागु सी दत।

१२थथे जिं पौ च्वयाहयागु दु:ख बिया च्वंम्ह मनूया लागि मखु, अले दु:ख फया च्वंम्हय्सिगु लागि नं मखु, बरु परमेश्वरया न्हा:ने छिमिसं जितः गुलित माया या: धका: ध्वाथुइकेत च्वयाहयागु खः। १३थुकिं हे याना: जिमित सान्त्वना दुगु खः। छिमिसं तीतसयात माक्व ग्वाहालि बिया: लय्ताय्का: छ्वयाह:गुलिं जिपिं नं लय्ताया। १४छिमिगु खँ जिं वयात फुइँ याना: धया। जिं वयात फुइँ याना: धया थें छिमिसं यानाक्यन। जिमिसं छिमित न्हाबले सत्य खँ धयाच्वनागु दु। अथे हे तीतसयात जिमिसं धयागु खँ नं सत्य जुल। १५छिमिसं वयात ग्या ग्यां जूसां लसकुस यात, अले वं धा:गु खँ न्यनेत छिपिं फुक्क न्हाचिल। उकिं वं छिमित तसकं माया यानाच्वंगु दु। १६छिमि पाखें बांलाक भरोसा काये फुगुलिं जि तसकं लय्तायाच्वना।

भेटी गथे याना: बीगु

८ १य:पिं दाजुकिजापिं, माके-डोनियाया थाय्थासय् च्वंगु मण्डलीयात परमेश्वरं दया माया

यानादीगु खँ छिमित धयाचवना।
२-न्ह्याथें ज्याःगु दुःखकष्ट वःसां
इपिं लय्तायाचवन, अले थःत मगाः
मचाःबलय् इमिसं नुगः चक्कंकाः
मेपिन्त ग्वाहालि बियाचवन।

३धात्थें हे इमिसं थः यसें हे थःमहं
बी फुगु स्वयाः नं अप्वः बिल। ४थथे
भेटी बियाः इमिसं यहूदियाय् च्वंपिं
विश्वासीतय्त् ग्वाहालि बीगु ज्याय्
व्वति काये दयेमा धकाः तःक मछि
बिन्ति यात।* ५जिमिसं मतिइ तयागु
स्वयाः नं इमिसं यक्व हे ग्वाहालि
यात। न्हापां इमिसं थःत हे प्रभुयात
देछाल, अले परमेश्वरया इच्छाकथं
इमिसं थःत जिमिगु ल्हातय् लःल्हाना
बिल।

६तीतसं न्हापा हे छिमिथाय् सुरु
याये धुंकूगु भिंगु ज्या पूर्वकेत जिमिसं
वयात हे छ्वयाहयागु खः। ७छिमिके
दुगु फुक्क खँय् छिपिं तःमि, विश्वास
यायेगुलिइ, नवायेगुलिइ, ज्ञानय्, ग्वा-
हालि बीगुलिइ अले जिमित माया
यायेगुलिइ नं। उकिं भेटी बीगुलिइ नं
छिमिसं अथे याना क्यँ धकाः जिमिसं
बिन्ति यानाचवना।

८छिमिसं थथे याये हे माः धकाः
जिं छिमित उजं बियाचवनागु मखु।
मेपिन्सं लय् तायाः ग्वाहालि बिल

धकाः खँ कनाः छिमिगु माया सत्य
खः ला कि मखु धकाः स्वयेत्यनागु
खः।

९भी प्रभु येशू ख्रीष्ट गुलि ग्वाहालि
यानादीम्ह प्रभु खः धकाः ला छिमिसं
सि हे स्यू। वय्कः तःमि जुयाः नं
छिमिगु निंतिं चीमि जुयादिल। थः
चीमि जुयाः छिमित तःमि यायेत
वय्कलं थथे यानादिल।

१०दच्छि न्ह्यः छूगु ज्या पूर्वकि
धकाः जिं छिमित सल्लाह बिया-
चवना। ग्वाहालि बीत जक मखु,
छिपिं ज्या यायेगु इच्छा यायेत नं
न्हापां जुल। ११छिमिसं आः छूगु
ज्या नं पूर्वकि। उबलय् छिमिसं
बीत तसकं मन याःगु खः। थःमहं
फक्व बियाः आः व इच्छा पूर्वकि।
१२छिमिसं बी मास्ति वःसा छिमिके
दुगु जक परमेश्वरयात ब्यूसां गाः,
छिमिके मदुगु बी माः धयागु मदु।
१३छिमिसं अप्वः ब्यु, मेपिन्सं
भतिचा जक ब्यूसां गाः धकाः
जिमिसं धयाचवनागु मखु। मेपिन्सं
ब्यूगु ति जक छिमिसं नं ब्यूसां
गाः। १४थौकन्हय् छिमिके माक्व
दु। अय्जूगुलिं छिमिसं मदुपिन्त बी
माः। अले इमिसं दइबलय् छिमित
मगाइबलय् ग्वाहालि बी। थुकथं

छिमिसं थःथवय् ग्वाहालि बी फइ। अले फुक्क उति हे ग्यनी।
१५ धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु —

“अप्वः मुंकूपिनि अप्वः मजू।
म्हो मुंकूपिनि मगाः मजू।”*

तीतस व वया पासापिं

१६ परमेश्वरं यानाः तीतसं नं जिं थें छिमित ग्वाहालि बी मास्ति वय्काच्चंगुलिं जिमिसं परमेश्वरयात सुभाय् बियाच्चवनागु दु। १७ जिमिसं धयाः जक व वःगु मखु, व थः यसें हे छिमिथाय् वःगु खः। १८ भिंगु खँ न्यंकाः जुइमह फुक्क मण्डलीयापिन्सं भिं धया तःमह छमह विश्वासी किजायात नं व नाप छिमिथाय् छ्वयाहयागु दु। १९ थुलि जक मखु, विश्वासीतय्त ग्वाहालि बीत जिपिं नाप वयाः भेटी कायेत मण्डलीयापिन्सं थव हे किजायात ल्ययादीगु खः। थुकिं प्रभुयात तःधंकेत जिमिसं गुलि ग्वाहालि बी मास्ति वय्काच्चवनागु दु धकाः सी दइ।

२० थुलिमछि धिबा जिमिसं कयाः यंकाच्चवनागुलिइ सुनानं जिमित मभिंगु खँ ल्हाये मफयेमा धकाः जिमिसं होश यानाच्चवनागु दु। २१ प्रभुया न्ह्यःने जक

मखु, मनूतय्गु न्ह्यःने नं भिंगु ज्या यायेत जिमिसं कुतः यानाच्चवना।*

२२ अय्जूगुलिं जिमिसं इपिं नाप मेम्ह किजायात नं छ्वयाहयागु दु। तःकः जाँचय् यानाः स्वयाः जिमिसं वयात ज्या याये तसकं इच्छा दुम्ह धकाः सीका। अज्ज ला छिमिके अप्वः भरोसा दुगुलिं थौंकन्हय् व ग्वाहालि यायेत अप्वः न्ह्यचिलाच्चंगु दु। २३ तीतस जक जि लिसे जानाः छिमित ग्वाहालि बीगु ज्या याना च्वंम्ह खः। व नाप वःपिं मेपिं दाजु-किजापिं मण्डलीयापिं मनूत खः, इपिं नं ख्रीष्टयागु नां तःधंकेत ज्या याइपिं खः। २४ अय्जूगुलिं इमित नं माया यानाः छिमिसं थःगु मायायागु दसु कयँ। अले जिमिसं छिमिगु खँ ल्हानाच्चवनागु फुक्क सत्य खः धकाः फुक्क थासय् च्वंगु मण्डलीयापिन्सं सीकी।

भेटी बीगु मेगु खँ

१ यहूदियाय् च्वंपिं विश्वासीतय्त छ्वयाहःगु ग्वाहालियागु खँय् जिं छिमित हानं च्वयाच्चवने माःगु मदु। २ छिपिं इमित ग्वाहालि बीत न्ह्यचिलाच्चंगु दु धकाः स्यूगुलिं जिं माकेडोनियाय् च्वंपिं विश्वासीतनाप

छिमित तःधंकाः खँ ल्हाना। अखैयाय् च्वंपिं विश्वासीत सकलें दच्छि न्ह्यः- निसें हे धिबा बीत न्ह्यचिलाच्वंगु दु धकाः जिं इमित धयाबिया। छिमिगु थज्याःगु खँ न्यनाः इपिं नं धिबा बीत न्ह्यचिलाच्वंगु दु।

३अयजूगुलिं थुपिं दाजुकिजापिन्त छिमिथाय् छ्वयाहयागु दु। छिमिसं बि हे बी धकाः जिं धयाजुया थें छिमिसं नं बिल धाःसा जिगु खँ सत्य जुल, मखुसा जि ला फय्गं थें जुइ। ४माकेडोनियाय् च्वंपिं सुं विश्वासीत जि नाप छिमिथाय् वयाः छिमिसं धिबा बी मफुत धाःसा जितः नं छिमित नं लज्या जुइ, छायाःसा जिमिसं छिमिके यक्व भरोसा तयागु खः। ५अयजूगुलिं जिं न्हापां हे थः वये न्ह्यः इमित छ्वयाहयागु खः। थथे छिमिसं बी धाःगु धिबा ठीक याना ति। अले थ्व धिबा करंवरं मखु, बरु थः यसें ब्यूगु ग्वाहालि खः धकाः सी दइ।

नुगः चक्कंकाः ब्यूगु भेटी

६थ्व खँ नं ल्वःमंके मते — म्हो पुसा ह्वःम्हय्सिनं भतिचा जक सय्की। यक्व पुसा ह्वःम्हय्सिनं यक्व हे सय्की। ७सकसिनं थःगु मनय्

गुलि बी धकाः पक्का याःगु खः उलि हे ब्यु। बी धुंकाः नुगः मछिका च्वने मज्यू, करंवरं बीगु नं बांमलाः, छायाःसा लय्तायाः ब्यूम्ह मनु खनाः परमेश्वर लय्तायादी। ८अले परमेश्वरं छिमित फुक्क कथंया आशिष अभ अण्वः हे बियादी। छिमित गुब्सं मगाः मचाः जुइ मखु। अले भिंगु ज्या यायेत नं छिमिके यक्व दइ। ९धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु —

“नयेमखंपिन्त नुगः चक्कंकाः
बीम्ह मनुयागु दया माया
सदां दयाचवनी।”*

१०पुसा हलिपिन्त पुसा बियाः नयेत नसा बियादीम्ह परमेश्वरं हे छिमित नं माक्व पुसा बियादी अले तःमा नं यानादी। थुकथं छिमिके भन मेपिन्त बीत नं यक्व दइ।*

११न्ह्याबलें छिमिसं नुगः चक्कंकाः कर्पिन्त बियाचवने फय्क परमेश्वरं छिमित तःमि यानातयादी। अले छिमिसं ब्यूगु भेटी जिमिसं इना बियागुलिं इमिसं परमेश्वरयात जय जय यानाः सुभाय् बियाचवनी। १२परमेश्वरया मनूतय्त थुकथं छिमिसं ग्वाहालि याःगुलिं इमित माक्व चू

जक ला:गु मखु, थुकिं याना: इमिसं दुनुगलंनिसें परमेश्वरयात नं सुभाय् बियाचवनी।

१३छिमिसं थथे ग्वाहालि या:गुलिं फुक्कसिनं छिपिं भिंपिं मनूत ख: धका: सीकी। ख्रीष्टयागु भिंगु खँ मानय् यानाचवंगु दु धका: थुकिं सी दइ। थुकिं याना: इमिसं परमेश्वरयात सुभाय् बी। १४परमेश्वरं छिमित यक्व हे दया माया यानादीगुलिं छिमित माया याना: छिमिगु निंतिं इमिसं प्रार्थना याइ। १५थुकथं परमेश्वरं भ्नीत त:धंगु वरदान बियादीगुलिं वय्क:यात सुभाय् दु।

पावल धात्थेंयाम्ह प्रेरित ख:

१० १छिमि दथुइ गुलिं गुलिंसिनं जि पतिइ जक तत:धंगु खँ ल्हाइम्ह, धात्थें धा:सा ग्याफराम्ह धका: धया जूगु दु। स्वजाम्ह व दयामाया दुम्ह ख्रीष्टयागु नामय् जि पावलं छिमित बिन्ति यानाचवना, २जि आम्कन वयेबलय् जिमित संसारया पह:चह: कथं जुइपिं धका: धाइपिनिगु न्ह्य:ने कडा पह: क्यने म्वा:लेमा।

३जिपिं थ्व संसारय् चवनाचवंपिं मनूत ख: धयागु खँ सत्य ख:, अय्सां संसारयापिं थें जिपिं ल्वानाचवनागु मदु। ४थ्व संसारयागु हतियार ज्वना:

जिपिं ल्वानाचवनागु मदु, बरु परमेश्वरं बियादीगु शक्तिं म्वा: मदुगु खँ ल्वानाजुइपिन्त जिमिसं बुकाबियागु दु। ५परमेश्वरयागु खँ अ:ख: यायेत स्वइपिन्त नं जिमिसं बुकाचवनागु दु। फुक्क बिचा:यात बसय् कया: ख्रीष्टयात मानय् याकेत स्वयाचवनागु दु। ६छिमिसं फुक्क आज्ञा मानय् याये धुंका: मानय् मयाइपिन्त सजाँय बीत जिपिं तयार दु।

७पिनेयागु खने दुगु खँय् जक छिमिसं मन तयाचवना। छिमिथाय् “जि ख्रीष्टयाम्ह मनू ख:” धया जुइम्ह सुं दुसा वं थ्व नं सीके मा:गु ख: — व गथे ख्रीष्टयाम्ह ख: जिपिं नं अथे हे ख्रीष्टयापिं ख:। ८परमेश्वरं जित: बियादीगु अधिकारया खँय् छुं भचा घमण्ड यानागु जूसां जि लज्या चाये मखु, छाय्धा:सा थथे यानागु छिमित हे भिकेत ख:, स्यंकेत मखु।

९छिमित ख्या जक ख्याय्त जिं थथे पौ चवयाहयागु मखु। १०छिमि दथुइ गुलिं गुलिंसिनं थथे धयाचवंगु दु — “पावलया पौ क्वात्तुसे च्वं, अले तसकं कडा। तर मनू धा:सा ग्याफरा, अले नवाये नं मफु।” ११अज्या:म्ह मनुखं थ्व नं थुइके मा: — जिमिसं तापाक चवना: पतिइ चवयाह: थें व न्ह्य:ने वया: यायेगु ज्याय् छुं मपा:।

१२थ:म्हं थ:त त:धंका जुइपिं मनूत

लिसे थःपिन्त दाना स्वयेगु व इमिगु
ज्वलिनज्वलय् चवनेत जिमिके आँट
मदु। इमिसं थःम्हं थःत दाना स्वइ,
अले लना स्वइ। इपिं छुं मस्यूपिं जुइ।

१३जिमिसं ला परमेश्वरं जिमित धया-
दीगु स्वयाः अप्वः तःधंछुयाः धया-
चवनागु मदु। वय्कलं जिम्मा बियादी
थें जक जिमिसं यानाचवनागु दु।
जिमिगु ज्याय् दुने लाःपिं छिपिं हे
नं ला खः। १४दकलय् न्हापा जिपिं
छिमिथाय् वयाः ख्रीष्टयागु भिंगु खँ
न्यंकाबलय् जिमिसं थःगु लागां पिहां
वनाः घमण्ड यानागु मदु।

१५आम्कन मेपिन्सं याःगु ज्या नं
जिमिसं हे यानागु खः धकाः मधया।
छिमिगु विश्वास अप्वः दया वनेमा
धयागु जिमिगु तःधंगु आशा खः।
थुकथं जिमिगु ज्या नं छिमिगु दथुइ
तःधं जुयावनी। १६अले छिमिगु लागां
पुला वनाः मेमेगु देशय् नं जिमिसं भिंगु
खँ न्यंके खनि। अले मेपिं मनूतय्सं
यानाचवंगु ज्याय् जिमिसं घमण्ड
याये माली मखु। १७धर्मशास्त्रय् थथे
चवयातःगु दु “तःधंछुइम्ह मनुखं प्रभुं
यानादीगुलिइ हे तःधंछु।”*

१८प्रभुं तःधं धाःम्ह मनू जक तःधंम्ह
जुइ, थःत थःम्हं तःधं धकाः धया
जुइवं व तःधं जुइ मखु।

पावल व फताहा प्रेरितत

११ जिं नवाइगु च्वःप्वः मदुसां
छिमिसं सह यानाबी धकाः
जिं आशा यानाचवना। २परमेश्वरं थें
जिं छिमित बिचाः यानातयागु दु।
छिपिं ख्रीष्टलिसे ब्याहा यानाबीत
जिं ल्ययातयापिं मिसामचात थें
खः। ३तर जि ताहानं हव्वायात
छलय् याः थें छिमित नं ख्रीष्टयागु
सेवा व भक्तिपाखें तापाकी धकाः
ग्यानाचवनागु दु।* ४मेपिन्सं जिमिसं
धा हे मधयाम्ह येशूयागु मखुगु मखुगु
खँ न्यंकः वःसां छिमिसं लय्तायाः
न्यनिगु जुयाचवन। अथे हे जिमिसं
मबियागु मेगु हे आत्मा व खँयात नं
छिमिसं पत्याः याइगु जुयाचवन।

५थः थःम्हं तःधना जुइपिं थुपिं
प्रेरितत स्वयाः जि चिधं मजू थें च्वं।
६नवायेत जि बांलाक मसये फु,
अय्न् जिके बुद्धि मगाः मजू। थ्व खँय्
जिमिसं छिमित तःकःमछि धयाः
थुइका बी नं धुन।

७परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यंकः वया-
बलय् जिं छिमिके छुं नं कयागु मदु।
छिमित तःधं यायेत जि चिधं जुया
बिया। छु जिं गल्ती यानागु जुल ला?

८जि छिमिथाय् ज्या यानाचवनाबलय्

मेथाय् च्वंगु मण्डलीपाखें धिबा कयाः छिमिगु सेवा यानाः इमित लुतय् याना थें जक जुल। ६जि छिपिं-लिसे च्वना च्वनाबलय् धिबा मालं नं जिं छिमिके मफवना। अबलय् माकेडोनियां वःपिं दाजुकिजापिन्सं जितः माक्व हयाबिल। न्हापा नं जिं छिमिके छुं कयागु मदु, अथे हे लिपा नं जिं छिमिके छुं काये मखु।* १०ख्रीष्टयागु सत्य जिके दतले जिगु थ्व फुइँयात अखैया देशय् सुनानं पने फइ मखु। ११छिमित मयःगुलिं जिं थथे धयाच्चवना धकाः छिमिसं मतिइ तइ। जिं छिमित माया या कि मया धकाः परमेश्वरं स्यू।

१२जिमिसं याना थें याना धकाः फुइँ यानाजूपिं मेपिं प्रेरितयत् पनेत जिं थथे याना हे च्वने। १३प्रेरितत धया जूपिं थुपिं परमेश्वरया प्रेरितत मखु, फताहा प्रेरितत खः। ख्रीष्टयापिं प्रेरितत थें जुइत थुमिसं मखुगु खँ ल्हाना जुइ। १४थुमिसं थथे याना जुल धकाः अजूचाये माःगु मदु, छायाधाःसा शैतान नं परमेश्वरयाम्ह स्वर्गदूत थें जुया जुइ फु। १५थ्व अजूचाये माःगु खँ मखु, शैतानया च्यःत नं परमेश्वरया च्यःत थें जुइ फु। परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् थुमिगु ज्याकथंया सजायं नं बियादी।

पावलं दुःखकष्ट स्यूगु

१६जिं हानं धाये — सुनानं जितः मूर्ख भाःपी मते। छिमिसं जितः मूर्ख हे खः धकाः मतिइ तःसां छिमिसं जिगु खँ मानय् या, अले भतिचा जक जूसां जिं फुइँ यायेथाय् दइ। १७प्रभुं थथे धा धकाः धयादीगुलिं जिं थथे धयाच्चवनागु मखु। धात्थें थथे फुइँ यानाः खँ ल्हानाः जि मूर्ख थे जुयाच्चवना। १८मनूतय्सं संसारया खँय् फुइँ यानाजूगुलिं जिं नं अथे हे फुइँ यानाः खँ ल्हानागु खः। १९बुद्धि दुपिं मनूत जुयाः छिमिसं मूर्खतयत् नं लय्तातां सह यात। २०धात्थें हे सुनानं छिमित क्वत्यला तःसां, थगय् याःसां, लुतय् यानाकाःसां, थःत तःधंकूसां, ख्वालय् हे दाःसां छिमिसं सह याना-च्वनि। २१इमिसं याःथें यायेत जिके आँट मदु, थथे धायेत जितः लज्या चाः।

सुनानं छुं खँय् घमण्ड याःसा जिं नं याये फु। तर थ्व मूर्खज्या जक खः। २२इपिं हिब्रू खःसा, जि नं हिब्रू खः। इपिं इस्पाएली खःसा, जि नं इस्पाएली खः। इपिं अब्राहामया सन्तान खःसा, जि नं अब्राहामया सन्तान खः। २३इपिं ख्रीष्टया च्यः खःसा जि भन इपिं

स्वयाः भिंम्ह च्यः खः। थथे धाये-
बलय् जि वें थें च्वने फु। तर जिं
थाकुक्क ज्या यानागु दु, तःकःमछि
भ्यालखानाय् नं च्वना। तःकःमछि
हे जिं कोर्ना नं नयागु दु, सितुपातु
वंक नं दाय्कागु दु।* २४ न्याकः तक
यहूदीतय्सं जितः स्विगुथु स्विगुथु
कोर्ना दाय्हाये थुंकल।* २५ स्वकः
तक जितः कथिं दाय्हाल, छकः ला
ल्वहंतं कय्काहल। स्वकः तक ला
जि च्वनागु जहाज हे स्यन, छकः ला
चच्छि व न्हिच्छि हे समुद्रय् च्वने
माल।* २६ न्ह्याबलें थाय्थासय् वने
माल, तःकःमछि हे जि खुसि बाः
वःथाय् लात, दाखुंतय्गु ल्हातय् लात,
थः हे यहूदीतय्सं व यहूदीमखुपिन्सं
जितः स्यायेत स्वल। शहरय् नं जितः
उतिकं हे स्यायेत स्वल, जंगलं जंगलं
नं जुइ माल। समुद्रय् नं जुइ माल।
अले हानं फताहा दाजुकिजापिनि पाखें
बचय् जुया जुइमाल।* २७ छं हे मद्यंसे
नं जिं चच्छि चच्छिं ज्या याये धुन।
तःकःमछि नयेत्वने मखन। अप्वः
यानाः गाक्क नये मखं, द्यनेत थाय्,
अले पुनेत वसः मदय्का जुइ धुन।

२८ थुलि जक मखु, जितः थाय्थासय्
मण्डलीया ख्वं चितासू मदु। २६ सुं

विश्वासी बमलात धाःसा जि हे नं
बमलाः थें जुइगु। अले सुनानं छम्ह
विश्वासीयात पापय् लाकल धाःसा
जिगु नुगः हीसे च्वनिगु।

३० जिं फुइं हे याये माःसा, जि
बमलाःगु ख्वं फुइं याना जुइ। ३१ जिं
थथे धयाच्वनागु ख्वं मखुगु मखु धकाः
सदां तःधंके बहःम्ह परमेश्वर प्रभु
येशूया बाः नं स्यू। ३२ जि दमस्कसय्
दुबलय् जितः ज्वनेत जुजु अरितसया
तःधंम्ह हाकिमं शहरयागु ध्वाखाय्
ध्वाखाय् पाः तया तल। ३३ अबलय्
जितः खमुलिइ तयाः पःखालं क्व-
छ्वयाः बिसिके छ्वत। थुकथं जि
इमिगु ल्हातं बचय् जुया।*

पावलं खंगु दर्शन

१२ १ फुइं यानाः भिं जुइ मखु
धकाः सीक सीकं नं जिं फुइं
याये माल। प्रभुं जितः क्यनादीगु दर्शन
जिं आः कने। २ भिंप्यदं न्ह्यः छम्ह
विश्वासीयात ज्वनाः स्वंगूगु स्वर्गय्
थत यंकल, व मनूयात जिं म्हस्यू। थथे
वयात म्ह नापं यंकल कि म्ह मदय्क
व जिं मस्यू, परमेश्वरं जक स्यू। ३ जिं
हानं धाये — स्वर्गय् थथे थत यंकूम्ह
मनूयात जिं म्हस्यू। थथे वयात म्ह

नापं यंकल कि म्ह मदयूक व जिं मस्यू, परमेश्वरं जक स्यू। ४ स्वर्गय् वं धयां मब्बा:गु खँ ताल, गुगु मनूतयगु म्हुतुं धाये हे मज्यू।

५ थ्व मनूयागु खँय् धा:सा जिं फुइँ याये फु, थ:गु खँय् धा:सा जिं फुइँ याये मफु। जि गुलि बमला: धयागु खँय् जक जिं फुइँ याये फु। ६ जिं फुइँ हे याये मास्ति वय्कूसां जि मूर्ख जुइ मखु, छाया:धा:सा जिं सत्य खँ जक धयाच्चवनागु दु। अयनं जिं फुइँ यानाजुइ मखु, छाया:धा:सा जिं धा:गु खँ ता:पिन्सं व जिं यानाजूगु ज्या खंपिन्सं जि गुलि ग्यं धका: सि हे स्यू, थुलिं अप्व: सुनानं त:धंकूगु नं जित: मय:। ७ थज्या:गु अजूचायापुगु त:गू हे खँ खना धका: जिं त:धंछुना जुइ धका: जिगु म्हय् अतिकं त:धंगु दु:ख बियादिल। थुकिं शैतानया मनुखं थें जित: म्हय् च्वाच्चां सुया: त:धंछुइ मफय्का तल।

८ थ्व दु:ख मदय्कादिसँ धका: जिं स्वक: तक प्रभुयात बिन्ति याये धुन। ९ प्रभुं जित: थथे लिस: बियादिल — “जिं छन्त दया माया यानाच्चवनागु द हे दुनि। छ बमला:सां जिगु शक्तिं छन्त बल्लाकी।” थुकथं जि बमला:सां तसकं लय्ता:, छाया:धा:सा जि बमलाइबलय् ख्रीष्टया शक्तिं जित: बल्लाकी। १० थथेजूगुलिं ख्रीष्टयागु

निंतिं बमला:सां, बेइज्जत या:सां, मछिंसां, दु:खकष्ट जूसां, स्यकेत स्व:सां, जि तसकं लय्ता:। गुबलय् जि बमलाइ अबलय् जित: बल्लाकी।

कोरिन्थय् च्वंपिन्त पावलयागु माया

११ छिमिसं याना: मूर्खम्ह मनुखं थें जिं छिमित थथे धया च्वने माल। धाये माल धा:सा छिमिगुपाखें जि त:धने मा:गु ख:। जि छुं मखुसां छिमिसं जित: हनेमा:गु ख:। त:धं धा:पिं प्रेरितत स्वया: जि कम मजू। १२ दु:खकष्ट जूसां त:क:मछि अजूचायापुगु ज्या व चिं याना: जि प्रेरित ख: धका: छिमित दसु क्यनागु दु। १३ जिं छिमित थ:त नयेत्वने मयाकेगु बाहेक मेगु मण्डलीयापिन्त स्वया: छुकिं नं चिधंकेत स्वयागु मदु। ख: का, जिं छिमिगुपाखें नयेत्वने मयाना। जिं द्वंके लात, जित: माफ याना ब्यु।

१४ जि छिमिथाय् हानं वयेत्यनागु दु। जि वयागु थ्व नापं स्वक: जुइ। छिमिके जिं छुं हे काये मखु। छिमिगु धिबा जित: मा:गु मदु, जित: मा:पिं ला छिपिं हे ख:। मस्तय्सां मांबौया लागि धन मुंका तये म्वा:, मां बौपिन्सं जक मस्तय्गु लागि मुंकेगु याइ। १५ छिमित ग्वाहालि यायेत जिंके दुगु फुक्कं बी।

थथे याये दःसा जि लय्ताः। थुलि जक मखु, छिमिगु निंतिं सी माःसां जि लय्ताः। जिं छिमित थथे यक्व माया यानागुलिं हे छिमि पाखें जिं कम माया काये खंगु ला कि छु?

१६थुकथं जिं छिमित दुःख बियागु मदु धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू। अय्न् छिपिं मध्य सुनानं जिं छिमित भंगःलात धकाः धाये फु। १७जिं छिमित गुकथं भंगःलात? छिमिथाय् जिं मनूत छ्वयाहयाः छुं काय्के हयागु दु ला? १८जिं तीतस व मेम्ह किजायात नं छिमिथाय् छ्वयाहयागु दु। तीतसं छिमिथाय् वःबलय् छिमिके छुं कयाहःगु दु ला? जिमिसं थथे यानागुलिं जिमिगु मन छगू हे खः अले ज्या नं छगू हे खः धकाः छिमिसं थुइका काये म्वाः ला?

१९जिमिसं थःपिं बचय् जुइत थथे धयाचवंगु धकाः छिमिसं मतिइ तल जुइ। अथे मखु, छिमित हे भिकेत जिमिसं थथे धयाचवनागु खः धकाः परमेश्वर व ख्रीष्टं स्यू। २०आम्कन वयेबलय् जिं मतिइ तया थें छिपिं मजुगु, व छिमिसं मतिइ तःथें जि मजुइ फु धकाः जि ग्यानाचवना। छिमि दथुइ थःथवय् ल्वापु जुइगु, नुगः मुइकेगु, थःथवय् तंम्वया जुइगु, थःगु जक भिं

स्वयेगु, मभिंकाः खँ ल्हायेगु, कर्पिनिगु निन्दा यायेगु, घमण्ड यानाजुइगु, गति पति मदय्क सना जुइगु, थज्याःगु मभिंगु खँ दये फु। २१जिं छिमिथाय् हानं वय्बलय् परमेश्वरं जितः छिमिगु न्ह्यःने लज्या चाये माय्कादी धकाः जि ग्यानाचवना। अले जितः न्हापा पाप यानाः मह्यूपिं, न्हापा मभिंगु ज्या यानाः व्यभिचार यानाः व लाःलाः थें सनाः पश्चाताप मयाःपिं खनाः ख्वये वइ।

पावलयागु ख्याचवः

१३ १जि स्वकः खुसि छिमिथाय् वये त्यनागु दु। धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु — “निम्ह, स्वम्ह मनुखं साक्षी ब्यूसा जक सुं मनूयात दोषी ठहरय् याये फइ।”* २निक्वः खुसि छिमिथाय् वयाबलय् थथे पाप याना च्वंपिन्त जिं ख्याचवः बियागु खः। थ्व हे खँ जिं छिमित हाकनं लुमंके बी। मखुसा आः हानं वयेबलय् जिं इमित व मेपिं पापीतय्त नं त्वःते मखु।

३छिमिसं मालाचवंगु ख्रीष्ट जिपाखें नवानाचवनादीगु खः धयागु फुक्क दसु जिं छिमित बी। छिपिलिसे व्यवहार यानादीबलय् वय्कः

कमजोर मजू, बरु वय्कलं छिमिगु दथुइ थःगु शक्ति क्यनादिल। ४अथे ला वय्कःयात कूसय् यरुखायाः स्याःबलय् वय्कः कमजोर तिनि। तर आः परमेश्वरया शक्तिं वय्कः म्वाना-दीगु दु। जिपिं नं वय्कः थें कमजोर तिनि। तर परमेश्वरया शक्तिं जिपिं वय्कःलिसे म्वानाचवने। थ्व हे शक्ति जिमिसं छिमिगु दथुइ क्यने।

५छिमिगु विश्वास गुलि बल्लाः धकाः स्वयेत छिमिसं थःमहं थःत हे जांचय् यानाः स्व। जांचय् ताःलाःसा स्त्रीष्ट छिपिंनाप दी धकाः छिमिसं सीमाःगु खः। ६जिपिं ज्यालय् मजूपिं मखु धकाः छिमिसं सीकेमा धयागु जिगु आशा खः।

७छिमिसं मखुगु ज्या छता मयायेमा धकाः जिमिसं प्रार्थना यानाचवनागु दु। जिमिसं थःमहं थःत तःधंकेत थथे प्रार्थना यानाचवनागु मखु, बरु जिपिं ज्यालगय् मजूपिं जूसां छिमिसं भिंगु ज्या याये फयेमा धकाः प्रार्थना यानाचवना। ८जिमिसं सत्ययागु पँ लिनाः जक ज्या यानाचवना, सत्ययागु विरोधय् ज्या यायेगु जिमिके शक्ति म्दु। ९जिपिं बमलाःसां छिपिं जक बल्लाक विश्वास यानाः भिना वयेमा

धकाः जिमिसं लय्तातां प्रार्थना याना-चवनागु दु।

१०अय्जूगुलिं हे आम्कन वये न्ह्यः जिं छिमित थुकथं चवयाचवनागु खः। अले जक आम्कन वयाः जिं छिमित ब्वः बी नं माली मखु, सजाँय बी नं माली मखु, थथे यायेगु अधिकार प्रभुं जितः बियादीगु दु धकाः छिमित क्यना बी माली मखु। प्रभुं जितः थथे यायेगु अधिकार बियादीगु छिमित स्यंकेत मखु बरु भिकेत खः।

११यःपिं दाजुकिजापिं, लय्ताया च्वँ। मभिंगु लँपु त्वःताः भिंगु लँपु ज्वना च्वँ। जिं धयागु खँ नुगलय् तया ति। छिपिं सकलें मिलय् जुयाः च्वना च्वँ। अले माया यानादीमह व शान्ति बियादीमह परमेश्वर छिपिं नाप च्वनादी।

१२आम्कन च्वंपिं दाजुकिजापिं सकसिनं थःथवय् यचु नुगलं माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या। १३थन च्वंपिं दाजुकिजापिं सकसिनं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

१४प्रभु येशू स्त्रीष्टयागु दया, परमेश्वर-यागु माया, अले पवित्र आत्मायागु संगति छिपिं सकल नाप दयाचवने मा।